

Activul net contabil a devenit indicator de risc, din 2026 (analiza)

Activul net contabil al firmelor a devenit, din 2026, indicator de risc, dupa ce Legea societatilor comerciale a fost modificata odata cu cel de-al doilea pachet fiscal de anul trecut, lucru care va afecta companiile si antreprenorii în acelasi timp, mai ales daca este vorba despre distribuirile de dividende sau restituirile de creditari.

Astfel, activul net contabil (ANC) reprezinta diferenta dintre totalul activelor si datoriilor, fiind valoarea economica reala a companiei, adica ceea ce ramâne actionarilor/asociatilor dupa ce sunt achitate toate obligatiile, potrivit unei analize a ABS Group România.

"Având în vedere noile contexte fiscale, în mod cert si controalele ANAF devin mai stricte si riguroase, iar proprietarii firmelor sunt nevoiti sa înțeleaga si sa monitorizeze acest indicator cu o atentie mai deosebita decât pâna acum sau sa colaboreze mai îndeaproape cu profesionistii contabili, indiferent ca sunt interni sau externi", atrage atentia Cosmin Dumitrascu, expert contabil & fondator al grupului, într-un comunicat.

În ultimii ani (inclusiv 2025), multe firme au avut capitaluri proprii mici si au distribuit dividende agresiv, având în vedere cresterea de procente de la 5% la 8%, apoi la 10%, iar din 2026 s-a trecut la 16%. În plus, au fost acordate împrumuturi frecvente de la si catre actionari/asociati, în unele cazuri fara a reflecta realitatea financiara a societatii.

Acum, în 2026, activul net contabil a devenit si indicator de conformitate, contabil, fiscal, precum si juridic. Astfel, nu se pot distribui dividende daca activul net contabil este negativ si, în plus, nu se pot restitui creditari catre asociati/actionari. Practic, pâna la remedierea situatiei, activul net contabil trebuie sa fie la minimum 50% din valoarea capitalului social, subliniaza analiza.

"Avem de-a face cu limitari extrem de clar evidentiata cu privire la ridicarea de dividende. În caz contrar, conform noii legislatii, sunt amenzi foarte mari. Sanctiunea în caz de nerespectare este între 10.000 lei - 200.000 lei", a adaugat Dumitrascu.

Pe lânga amenzi, trebuie luata în considerare adaugarea de catre ANAF a dobânzilor si penalitatilor de întârziere, reclassificarea dividendelor la un eventual control, ajungându-se chiar la situatia ca sumele sa fie reîncadrate de inspectorii fiscali ca venituri impozabile suplimentar. În plus, poate fi atrasa raspunderea reprezentantilor legali (administratorilor) pentru distribuii ilegale.

De asemenea, împrumuturile catre asociati/actionari intra într-o stare din ce în ce mai sensibila, devenind un alt subiect critic, în strânsa legatura cu activul net contabil, atentioneaza specialistii.

"În activitatea de zi cu zi, companiile folosesc împrumuturile ca varianta în loc de dividende. Și aceasta abordare datorita activului net contabil devine extrem de riscanta, deoarece acestea pot fi interpretate ca distribuii mascate de profit. De asemenea, se poate interpreta si în sensul lipsei capacitatii reale de finantare a firmei", a explicat reprezentantul ABS Group România.

Astfel, în aceste cazuri, inspectorul poate reîncadra împrumutul ca dividende, cu impozitul aferent în procent de 16%, la care se adauga si penalitati si poate impune raspunderea solidara a administratorului.

În actualul context fiscal, firmele care vor avea de câștigat, în opinia lui Cosmin Dumitrascu, sunt cele care au grija la capitalurile proprii îndeaproape, vor utiliza si reinvesti profiturile, vor utiliza instrumente financiare

corecte, dar mai ales atent documentate si vor colabora minutios cu departamentul financiar-contabil-fiscal-juridic, pentru ca acum acestea trebuie sa functioneze într-o sinergie perfecta, având în vedere limitarile extrem de neplacute.